

KRONIKA

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Na prowincji w Królestwie z podziału rocznic: 12 (złp. 80); kwartalnie: 3 (złp. 20). W Cesarstwie: taż sama opłata co na prowincji w Królestwie, z dodaniem rs. 4 rocznic lub 1 kwartalnie za kopytę.

Oplata prenumeracyjna na Kronikę Wiadomości Krajowych i Zagranicznych, wynosi: a) w Warszawie rocznic rs. 7 kop. 20 (złp. 48); b) kwartalnie rs. 1 kopiejek 80 (złp. 12); miesięcznie kop. 60 (złp. 4).

Jutro Cyrylla Męczennika.

Wschód słońca o g. 5 m. 44. — Zach. o g. 6 m. 26.

Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskie-Przedmieście w domu Nro 391, naprzeciw Saskiego placu.

Dzisiaj stopni zimna 3, wczoraj w poł. zimna 1. Wysokość wody na Wiśle stóp 5 cali 5.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Główna kassa oszczędności. — Wygodni upłynionym do dnia 15 (27) Marca roku bieżącego, włącznie, wydano 340 wniosków złożono rs. 8,029 ko. 65. Na zadanie 197 uczestnikom wypłacono (prócz procentu za rok b. rs. 26 ko. 74), rsr. 11,754 ko. 72 i umorzono 49. Przetło uczestników 13,481 posiada kapitał rs. 706,247 kop. 64½.

— Onegdaj pan St. Szczepanowski gitarzysta, wyjechał z Warszawy, w celu dawania koncertów, w Łodzi, Zgierzu, Sieradzu i t. d. Po powrocie swoim uda się z kolei do Lublina, Krasnegostawu i Hrubieszowa, dla złożenia dowodów swego talentu współziomkom, którzy już albo bardzo dawno, albo dotąd jeszcze nie słyszeli go wcale.

Korrespondencja z Rzymu.

Rzym, d. 15 marca 1859 r.

Od lat kilkudziesiąt Rzymianie nie pamiętają tak świetnego karnawału jak ten, który przed kilku dniami się skończył. Wszystkie najprzyjemniejsze okoliczności połączyły się aby go uświetnić: pogoda ładna nie zaciemnia chmurką, wiosenne ciepło i południowe letnie powiewy, zjazd niesłychany cudzoziemców, pozwolenie po raz pierwszy od czasu ostatniej rewolucji udzielone noszenia masek na ulicy przez dziesięć dni stanowiących sławny tutejszy karnawał, nareszcie przytomność panujących osób, króla i królowej pruskiej, królowej hiszpańskiej, księcia Walji następcy tronu angielskiego, księcia Heskiego, tudzież wielu innych książąt z różnych krajów.

Trudno sobie wyobrazić równie ożywiony i ruchliwy widok, jak ten, który przedstawia główna ulica rzymska *Corso*, gdzie przez te dni pospolitej uciechy, skupia się wszystko życie wiecznego miasta. Jeśli Rzym w innych porach roku, a mianowicie w lecie, zdaje się wielką pustką, wielkim historycznym smętarzem, w tych krótkich chwilach poświęconych ludowym uniesieniom, żadna najludniejsza europejska stolica nie posiada ulicy

równie pełnej zgłębku, wrzawy, wesołości i rzeźmożności. Cudzoziemcy i Rzymianie ubiegają się wówczas o każdy balkon i okno na *Corso*, i najmuja je niesłychanie drogo; drzwi nawet sklepów i bramy domów pozamieniane są za pomocą rusztowań w teatralne jakoby loże, ozdobione adamaszkami, axamitami i złotogłowem, spływającymi także suto z okien i z balkonów. Facjaty domów i pałaców znikają pod ogromnymi gobelinami z XVIgo wieku, tkanymi podług rysunków najslawniejszych włoskich mistrzów i przechowywanych jako dziedziczne skarby po zamożnych szlachty rzymskiej domach. Wzdłuż chodników panują wszędzie podnóża z drzewa, na których ustawione są rzędem tysiące krzeseł dla ludu. Na tych to krzesłach można widzieć w czasie karnawału najurodziwsze Transteweranki w narodowym stroju, który zresztą w tych dniach przyjęty jest przez wszystkie niemal Rzymianki średniej i niższej klasy. Strój ten bywa dwoistego rodzaju: pierwszy składa się z kolorowej sznurówki jak u naszych Krakowianek i z korony z karmazynowych wstążek, otaczającej ogromne tutejszych niewiast warkocze, spięte długim srebrnym sztyltem; sztylet ten kończy się w rękojeści rączką pokazującą rogi ku odparciu *jettatury*, czyli złęgo oka lub też srebrnym kwiatem. W dłoni namiętych Rzymianek staje się częstokroć morderczą broń; dobywają go z warkocza jak z pochwy. Drugim rodzajem narodowego stroju, nie tak do Rzymu jak raczej do jego okolic należącym, jest przy wyżej wspomnianej sznurówce z jedwabiu lub axamitu, podwójna dość ciasno opięta spódnica, spodnia czerwona a wierzchnia zielona, ta ostatnia rozcięta z przodu i z jednej strony podniesiona w trójkąt. Na głowie zaś biała zasłona podobna do rozłożonego arkusza papieru, któregooby jedna karta spoczywała na włosach, druga zaś spuszczone była z tyłu. Podług mnie ten ostatni strój jest piękniejszy, bardziej malowniczy; ma ścisły związek z dawnym strojem etruskich kobiet, jaki na urnach i popielnicach podziwiamy. Biała nadewszystko zasłona staje się jakoby ramkami wyrazistego, najeższej śniadego oblicza i ślicznie

odbija przy krucznych splotach.

Karnawał rzymski trwa dni dziesięć, bo w piątek i w niedzielę następuje zawsze przerwa. Otwiera się codziennie o w poł do drugiej po południu a zamyka o zachodzie słońca. Hasło karnawału daje dzwoni kapitolski, w wielkich tylko okazjach dzwoniący. Na otwarcie, w pierwszy dzień równie jak w tłusty czwartek, wyjeżdża w galowej karecie minister policji, otoczony szwadronem karabinierów konnych i dragonów. Za ministrem policji ciągnie senat rzymski, latorośl onego światownego senatu, przed którym drżała ziemia cała, niewolnica Romy. Składa się obecnie z jednego tylko senatora, którym jest teraz margrabia Antici, synowiec ostatniego rezydenta Rzpltej polskiej w Rzymie, tudzież z dwóch konserwatorów miejskiego urzędu, któremu trudno byłoby znaleźć coś odpowiedniego w naszym kraju. Pochód senatu rozpoczyna dwunastu chorążych konno jadących, całkiem purpurowo odzianych i trzymających rozwiniete chorągwie żółte, czerwone i białe ze sławnym monogramem: S. P. Q. R. to jest: *Senatus Populusque Romanus*. Monogram ten, jak wiadomo, zdobił niegdyś znaki legionów, pęki liktorów i dawał się czytać na wszystkich kończynach ziemi, dokąd dosięgnął tylko oręż tej straszliwej dwoistej potęgi senatu i ludu. Za chorążymi w wielkiej złożonej, całej w taflach karecie której rogi są ozdobione kitami z pióropusza, a S. P. Q. R. dziesięćkroć czytać się daje z każdej strony, jedzie senator w sukni pół purpurowej, a pół złotogłowej, atoli różnej krojem od starożytnej togi, którą ma zaszczyt wyobrażać. Jedynym dzisiaj *pater conscriptus* i przedstawiciel zgromadzenia stara się przybrać w tej okolicy jak najpoważniejszą minę... Ale cóż kiedy pomimo najlepszej chęci patrzących, senat ów otwierający karnawał zdaje się być najpocieszniejszą maskaradą częścią. Orszak senatora składa się z pięciu złożonych także karet, w których jedzie dwór jego i paziowie w hiszpańskich płaszczykach ze strusimi piórami u czapek. Ze zaś paziowie ci senatorscy w tej jedynie pokazują się okoliczności, dowcipniśm niektórym twierdzić się podoba, że ten urząd spr-

RESZTKI ŻYCIA.

POWIEŚĆ

przez

J. I. Kraszewskiego.

Tom IV.

(Ciąg dalszy).

(Patrz Nr. Kroniki 82.)

— Tak jest, — odparł Wielica, — ale to stanowisko na którym pan dziś jesteś, droga tylko może do tego na którym ja stoję... co będzie jeśli rozporządziwszy swoim, i co gorzej, cudzem życiem wedle zasad dzisiejszych, zmuszony będziesz uznać się w błędzie i żałować?

— Nigdy!

— Któż wie! umysły tego rodzaju jak twój panie Edmundzie, przechodzą różne drogi w pogoni za prawdą, ale jej dościgają na koniec... Powiedz mi jeśli później sąd twój z moim się zrównoważy, jeśli swe życie poj-

miesz jak ja — co będzie uczynkiem dzisiejszym?

Miłość jest największym uczuciem, ale jej mieszać nie potrzeba z prostą pożądlivością, miłość to ofiara... a nie egoizm, ona prowadzić powinna to co kocha na wyżyny, nie w ciemną pieczarę jakąś aby pozreć tylko i nasycić się. — Ja także kocham córkę moją, i zapewne nie mniej od pana, ale pragnę właśnie dla tego widzieć ją wielką i świętą, nie słabą i upadłą... Według mnie, wiesz WPan cobym na jego miejscu uczynił? — odjechałbym na czas umyślnie dając jej pomyśleć nad sobą i z sercem powalczyć... bez pożegnań na wieki, bez dramatycznych rozstań co gwałtowne budzą żale. Kobieta, słabsza, coś dziwnego że pójdzie gdzie ją powiedzie słowo serdeczne... ale godzi się ją tam prowadzić? — kochasz, więc wierzysz w trwałość przywiązania swego, oddał się i kochaj.

— Pan jesteś nielitościwy! — zawołał powtarzając słowa Eweliny Edmund. — Skazujesz nas z najzimniejszą krwią na męczarnie, dla jakichś konwencyonalnych ludzkich praw.

Wielica rozśmiał się z politowaniem ruszając ramionami.

— To nie są prawa ludzkie, na małżeństwie spoczywa społeczność, jest wiele do zniesienia w tym stanie, ale ciężar jego nie zmniejsza obowiązku, czyni go tylko piękniejszym. Wy po ludzku chcecie szczęścia w małżeństwie... a tu nie chodzi o nie, ale o ofiarę i spełnienie powinności. Szczęście jest zabawką starych dzieci, cnota zadaniem dojrzałych... największa miłość nie zapewnia szczęścia na dwa dni, a spełnienie obowiązku daje świętość, siłę i — spokój duszy.

Troiński spojrział na poruszonego Wielicę i ścisnął jego rękę.

— Pan może nigdy nie kochałeś, — rzekł czulej, — może nigdy nie byłeś kochanym, nie wiem, ale wiesz co to jest opuścić tę za którą dałoby się życie, patrzeć na jej lzy, myśleć o jej cierpieniu, odpychać dłoń którą z rozpaczą wołając ratunku ilitości wyciąga się ku tobie. Gdzież siła aby to uczynić! człowiek siebie, przyszłość, wszystko oddałaby aby jej jedną łzę oszczędzić!

— Iniech poświęci przyszłość, życie, ja nie powiem, — odparł Wielica, — ale kochany przyjacielu, nie godzi się przez litość dla biednej istoty z nią razem lecieć w przepaść.

wowany bywa przez kuchcików zaszczyconych tymczasowo podobną godnością...

W ślad za przewodniczącym senatem wysypuje się gwarliwa i płasająca tłuszcza masek, brzęcząc dzwonekami, potrząsając bębenek i przygrywając na rozlicznych instrumentach. Czepia się ona powozów, wdiera do okien, prowadzi najdowcipniejsze rozmowy z osobami, które spotyka po drodze, słowem pod zasłoną oblicza zapewniającą jej bezkarność, stroi wszelkiego rodzaju figle i psoty. Najdziwniejsze maski widziano tego roku: była najprzód drużyna dwunastu diabłów czarnych, ogorzałych, wychudłych jak charty, z ogonami, rogami, widłami, i z całym zgoła piekielnym rynsztunkiem. Szatanom tym towarzyszył niezliczony dwór składający się z krokodyłów, małp, smoków i niewidzialnych nigdy fantastycznych zwierząt. Wszystko to leciało okrutnym pędem wrzeszcząc, iż idą bracia *governo* czyli ratusz.

Dalej ciągnął wóz przedstawiający arabską oazę: wielkie palmowe drzewo wznosiło się na nim, a w cieniu jego siedziało kilkunastu Beduinów palących fajkę i Beduinek, rozdających daktyle publiczności. Inny wóz pełen był kwiatów ożywiających: wszystkie te róże, goździki, fiołki, narcyzy i dalej rzuciły bukiety z kwiatów odpowiednich temu, jaki wyobrażały.

Potem zjawił się szwadron olbrzymich krynolin szerokości niemal całego *corso* jadących oklep na osłach. Z boku postępował młody kawalerowiec w frakach i białych krawatach, z małpiemi, osłami i kocimi głowami, niosący uprzejmie chustki, bukiety, szale i flaszeczki tych pań; z tyłu zaś liberja wygalonowana na wszystkich szwach, trzymająca ogony od ich sukien, stosownie do dzisiejszej mody tak powłóczystych, iż się ciągnęły za osłami całkiem zresztą znikającymi pod średnicą krynolin. W odwodzie postępował samopasierowym krokiem smętny oddział mężów tych pań z wielką na skroniach jelenią ozdobą.

Zbyt długo by było wspominać o tych wszystkich innych mianowicie narodowych maskach, których włosi posiadają tak niezliczone mnóstwo. Są tu tradycyjne typy przekazane niejako z pokolenia do pokolenia odwiecznym zwyczajem; noszą one niemal wszystkie cechy upłynionych wieków, a niektóre z nich sięgają nawet średniowiecznych tajemnic, odgrywanych przy samym zawiązku nowożytnej teatralnej sztuki. Między nimi rój wodza narodowe pulczynelle, arlekiny, stentarelle, wędrowni lekarze, w ogromnych perukach, przeszowieczni margrabiowie i dworacy w pończochach, trzewikach, zabocie i materjalnym fraku po kostki, ze szpadą u boku, z ogromnemi wisadłami u zegarka i ze szkiełkiem wielkości spodka od filiżanki zawieszonym na łańcuszku... i t. d.

Główna zapustna rozrywka zawisała na rzucaniu kwiatów i konetów, *conetto* jestto rodzaj gipsowych krup wielkości perłowych. Ciskają je garściami dla obalenia i uwalania przechodzących. Są one zawsze oznaką pewnej niezyczliwości jak wszelka psota i figiel podczas gdy bukiety i kar-

melki w piękne poobwijane papiery są przeciwnie objawem przychylności, uszanowania, grzeczności, a częstokroć i czegoś więcej, kiedy rzucanie onych odbywa się między młodą kobietą a przystojnym mężczyzną. Rzymianie i Rzymianki celują w tę grę karnawałową. Nie wyrównać nie może zgrabności, lekkości i wdzięku, z jakimi spełniają tę lotną kwiecistą i słodczy wymianę. Otwartość i prostota malują się na twarzy tych wszystkich dziewcząt, nie starających się bynajmniej ukryć przed publicznością przyjemności, jakiej doznają, ani wrażenia, jakie na nich czyni ten, kto im kwiaty rzuca lub podaje. Podobali się on jednej lub drugiej, to bywa pierwszy obdarzon płonnym upominkiem, równianki wprawna ciśnie dłoń i leca mu do rąk lub padają u stóp jego. Podnosząc je, spotyka się z miłym, wyrazistym a nieraz czarującym dawczyni uśmiechem, i z parą oczu tem piękniejszych w promiennej ciemności swojej, iż ani zbyt wstydliwość i dzikość nie spuszcza ich ku ziemi, ani spojrzenia ich nie bywają zuchwałe lub bezcelne, lecz z dziecięcą raczej naiwnością i prostotą, wpatrują się w przedmiot, który im się podoba, czy tym przedmiotem jest utwór sztuki czy też twarz mężczyzny. Rzymski karnawał będący tak wiernym odbiciem południowych obyczajów daje podróżnikowi sposobność przeświadczenia się jak odmiennie są te obyczaje od naszych i jak nawet przewodniczące im wyobrażenia zmieniają się za każdym niemal stopniem geograficznej szerokości.

I tak np. dobre wychowanie u nas i w innych północnych krajach nakazuje panience wstydliwość, której częstokroć sama nie pojmuje wartości ani znaczenia, nauczają ją stronięcia od płci męskiej, spuszczenia oczu i rumienienia się na słowa, których nie rozumie tak samo jak gdyby rozumiała... Panienka taka jest, śmiałybym rzec, córką Ewy już upadłej... Jednak wszystko to na miejscu gdzie istnieje i względnie do obyczajów, jakich stanowi część, jest całkiem rozsądnym, logicznym i konsekwentnym, tak dalece, iż wyjątki w tym rodzaju są niemal zawsze oznaką zachwianej moralności i odbierają kobiecie duchową woń otaczającą lata jej rozkwitu.

Na południu zaś wychowanie, przy mniejszej może wrażliwości w uczynkach, nie krępuje bynajmniej samodzielności kobiety. Wzrasta ona tak swobodnie w domowej zagrodzie jak kwiat na podniebiu a ptaszyna w powietrzu. Wszelka konwencjonalność jest jej obcą, za czem atoli nie idzie wcale aby włoszki miały nieprzyzwoite ułożenie, krzyżowały nogi jak szewce i jadały palcami; chcą tylko powiedzieć, iż są niesłuchanie naturalnymi i poważnymi przy całej żywości, że nie dowcipkują prawie nigdy, nie znają krygów, mrugów i mizgów, etykietałnej sztywności i butnej opryskliwości, i że przybývający z zagranicy kawalerowie ćwiczeni w salonowych obrotach, w przeciągu jednej godziny albo się znudzi przy nich — albo zapomni języka w gębie.

Włoszka rzadko spuszcza oczy i rzadko rumieni się; patrzy na obojętnego sobie mężczyznę jak

na kamień, jak na drzewo blizkiego ogrodu; jest to uczucie całkiem różne od dumnej pogardy: nie gardzi wcale tym człowiekiem, lecz ten nie istnieje dla niej inaczej jak kanapa, krzesło, lub chustka do nosa. Nie przyjdzie jej nawet myśl, że mogłaby mu się podobać, a co dopiero skokietować go. Zkąd inąd jako córka największej przeszłości i cywilizacji (a szczytem cywilizacji jest powrót do natury, lub jeśli was straszy to słowo — do naturalności i lekceważenia ozdóbek i drobiazgów), włoszka nie zwraca nigdy uwagi na to, co stanowi ramy obrazu, a co inne kobiety przenoszą częstokroć nad samo malowidło, czyli wyrażenie mówiące na stan godności, majątkowe położenie i odzież mężczyzny; są to dla niej podrzędne tylko względy. Starość, szpetność, albo głupstwo mogą się ubrać w tytuły, w jazonowe złote runo, a nawet ezemu się serce północnych niewiaśc odjąć rzadko może, w sławę, w europejską sławę, zawsze jednak dla włoszki pozostaną starością, szpetnością i głupstwem. Król paryżskiego fraka nie podniesie męskiej postaci w jej oczach, również jak wór franciszkański nie oszpeci onej. Ale za to zdolający podobać się jej mężczyzna dostreże wnet, iż się podobał, czego od północnej kobiety po roku często przyjaznych stosunków dowiedzieć się z pewnością nie podobna. Nigdy bowiem włoszce przez głowę nie przeszło, że trzeba, lub można tać to, co się czuje, i przeto gotowa z najzupełniejszą prostotą, niewinnością i szczerością powiedzieć miłemu sobie człowiekowi, za nim on jej nawet wyzna swą wzajemność: podobasz mi się, lub nawet — kocham cię, a sumienie nigdy jej nie wyrzuci postępu takowego, który w naszych obyczajach i wedle przyjętych u nas pojęć zdawałby się potwornym słowem. Nazwałbym włoszkę córką jeszcze niewinnej Ewy.

Może to wszystko, com rzekł, okaże się niesłychanie paradoxalnym, ale łatwo pojąć jak dla nas, młodzieży zrodzonej i wyrosłej w sztucznej atmosferze europejskich salonów pod panowaniem nieubłaganego kodeksu konwencjonalności i błyszczącej ułudą, nowym, niespodzianym, uroczym staje się widok kobiet takich, których nie potrzebowaliśmy szukać w chatce pustelnika jak Balladyna Słowackiego, ani w niepowabnym zawsze dla dobrze wychowanego człowieka ekonomicznym folwarku lub przy trzodzie pod lasem; lecz które nie różnią się ani ułożeniem, ani krynoliną od zagranicznych największego świata kobiet, aczkolwiek w takim do tych ostatnich zostają stosunku jak kwiat boży do kwiatu Paryżkiej fabryki, jak rumieniec młodości do różu, jak miesięczna noc do balowego oświetlenia.

Przy pomienionej sposobności zawiązują się nader często intrygi i stosunki. *Corso* okwituje przez ciąg tych dni dziesięciu w mnóstwo epizodów, z których pióro Dumasa lub Kraszewskiego umiałoby wysnuć mnogie tomy najaskrawszych powieści. Częstokroć kwiat trafnie rzucony staje się podstawą całego zaczarowanego gmachu, i wiedząc że zostawuje po sobie jako nie spożyty owoc nikłego swego kielicha współczucie, nie ulegając

— Al nie rozumiemy się!

— Daruj! zrozumiesz mnie, bo masz zacne i szlachetne serce, a to ci wskaże po chwili rozmyślnie, którądy iść i co począć. Wierz mi, pojmuję położenie twoje, wasze, boleję nad niem, gdybyście byli wolni, dziś bym szczęśliwym się nazwał łącząc was i powierzając przyszłość mojego dziecka tobie, ale wyżej szczęścia obowiązek! Dziś zasiejecie tylko zgryzotę na resztę życia... które trudno dźwigać i bez tego brzemienia, coż gdy z niem?

Długo jeszcze w ten sposób ciągnęła się rozmowa, a łagodności z jaką sobie postąpił Wielica, winien był może, iż Edmund mimo jego niewzruszonych zasad, nie unikał go, i coraz bardziej czując poszanowanie dla charakteru zbliżał się do niego.

Opatrzniem zrzędzeniem wypadek ten, chwila w której przyszedł, stanowisko jakie zająć musiał pan Joachim, dziwnie na niego samego podziały.

Widzieliśmy w jakim usposobieniu wyjechał z Kaniowiec, jakimi marzeniami serce i umysł miał zajęty — choć sam nie przyznawał się przed sobą, kochał Adelę tą niebezpieczną miłością jesienną człowieka, który czepia

się jej jak ostatniej deski wybawienia rozbitek. Zrazu ujrzał w niej niebezpieczeństwo, później potrafił sobie wytłumaczyć że obowiązany jest do walki, nareszcie uległ urokowi i musiał wpatrując się w głąb duszy, przyznać do słabości, która siwiejącej nie przestała skroni... ale możeby usłużny rozum potrafił mu wystawić inaczej za późno przychodząca namietność, gdyby nie list Eweliny i pobyt u niej... i z Edmundem rozmowy.

Dzieje tych biednych istot wcale do naszej nie należą powieści, przywieźliśmy z nich ustep tylko, aby wytłumaczyć zmianę której uległ Wielica. — Kładąc drugim owalce i zwycięztwie mimowolnie zwrócić się musiał ku sobie i chłodniejszym okiem wejrzyć na stan swego serca i gotującą się przezeń przyszłość.

— Al stary miedźogę, — mówił z goryczą do siebie, — jakimże prawem mówisz drugiem o poświęceniach i boju, gdy sam stoisz na brzegu rozdzielającym się od Bóg wie jakiej przyszłości, gdy stary rozmarzasz młodą głowę, której marzeniom nie wystarczy, gdy dla urojonego szczęścia kłamiesz przed sobą młodość i stawisz się w położeniu które

jutro stać się może dla ciebie chwilowem szczęściem, a dla niej wiekuistym żalem?

Obraz uśmiechającej się Adeli, która biała swą drżącą podawała mu rękę, i patrzala nań z ufnością dziecięcia, a czułością istoty potrzebującej współczucia, wprędce znowu rozwiewał te surowsze uwagi i rzucał w nierozwikłane łązy i nadzieje...

Ale pan Joachim i w sobie widział człowieka, a słabości których doznawał, śledził okiem starego lekarza nawykłego do symptomatów i niepokładającego gorączce. Czas więc który przebył na wsi przy córce, z Troińskim, dla niego samego był ważnego przesilenia chwilą, — zajęty córką i Edmundem musiał powiedzieć sobie, że powinien im dać przykład, że niegodzi mu się sięgać po szczęście niepewne poświęcając mu Adelę, która coś lepszego i stosowniejszego nad zwiedle jego serce znaleźć powinna.

Z tem postanowieniem zbierał się powracać do Kaniowiec, wmówiwszy już w Edmunda, że na czas jakiś opuści Ewelinę choćby tylko dla oczów ludzkich i uniknięcie niepotrzebnych posadzeń — gdy doszły go wieści z miasteczka tak dziwne, że im zrazu wiary

ce kolejom zmienności. Jakkolwiek bądź ta zabawa tak wykwintna, tak estetyczna w sobie, zabawa, w której znikają wszystkie społeczne różnice i podziały, dowodzi wrodzonego smaku i równie wrodzonej samoistnej a z mlekiem wyssanej cywilizacji. Wyobraźcie sobie podobną zabawę na bruku niemieckiego miasta albo nad brzegami Tamizy, tam gdzie jednak rusztowanie abstrakcji i kominy rękodzielni przewyższają o wiele marmurowe *kampanile* i pochyłe średniowieczne wieżycy. Wszystko co stanowi urok i poezję rzymskiego karnawału zniknie natychmiast, ma się rozumieć, w igrzyskach szwabskiego bursza z jasnowłosą opasłą *mädchen* lub albjonskiego majtka z kupcówną z *City*. Lud włoski nosi często lachmany, jakich nie widać na żadnym innym z europejskich ludów, bywa nędznym, obdartym, na pół nagim, ale nie można go nigdy nazwać modachem, czernią i szuja, jak osad innych europejskich społeczeństw. Ludu zaś żadnego uczynić takim niepodobna w przeciągu nawet lat stu za pomocą szkółek, falansterów, teatrów, rękodzielni i wszelkiego rozpowszechnienia oświaty.

Karnawał rzymski kończy się codziennie konkursami wyścigami na *Corso*, których rząd winienby, nareszcie zabronić nie zważając na wkorzenie, a zwyczaj, gdyż stają się powodem mnogich niebezpieczeństw przy takiej gęstości ludu. Ostatniego dnia, szczęście przy takiej gęstości ludu. Ostatniego dnia, szczęście przy takiej gęstości ludu. Ostatniego dnia, szczęście przy takiej gęstości ludu.

Jednak nieporównane oświetlenie to znika wkrótce, światła tona w ciemnościach jedne po drugich, krzyki karnawałowe już tylko niekiedy dolatują ucha twego, na *Corso* zostaje jedynie gruba warstwa zdeptanego kwiecia i konfetów, tego południowego śniegu, na którą nazajutrz spada popiół, jak ów pod którym znikły rozkosze i wczasy Pompei, a zaś z popiołem te słowa: *Memento, homo, quod pulvis es et in pulverem reverteris*....

W braku miejsca na inne szczegóły do dam jeszcze słów kilka w przyszłym liście o rozrywkach jakiesmy mieli podczas upłynionego karnawału w Rzymie.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE Telegrams.

Pariza 24 marca (z rana). Dzisiejszy *Monitor* donosi, że gabinety londyński i berliński zgodziły się na projekt zebrania pięciu mocarstw w kongres.

Monachjum 23 marca. Według rekrutu mistrza ceremonii do drugiej Izby, Jego Król. Mość nie przyjmie adresu nieufności przeciwko ministerjum, ponieważ takowy, odczytany na publicznym posiedzeniu, już jest wiadomym

królowi. Zamknięcie sejmu nastąpi w przyszłą sobotę pod prezydencją pełnomocnika Jego Królewskiej Mości, radcy stanu Fischera, który sejmujących w sposób właściwy pożegna.

Madryt 21 marca. Wszystkie akta przeciwko byłemu ministrowi Esteban Collantes w wytoczonym mu procesie o przeniewierzenie się ze służbą państwa, mają być odesłane do senatu, który wyrok orzeczy. Dziś wieczorem odbierał kongres na tajnym posiedzeniu objaśnienia od b. ministra. Protestował on przeciwko uznaniu jego postępowania za nieprawne; oddał słusność wyniesionym przeciwko niemu oskarżeniom i bronił się stawieniem zwykłego postępowania innych ministrów.

Bern 21 marca. Rada związkowa nałożyła cło 400 fr. na każdego konia wyprowadzanego z terytorjum szwajcarskiego. Postanowienie to natychmiast wchodzi w użycie. (*Neue Pr. Ztg.*)

Marsylja 22 marca. Listy z Konstantynopola pod dnem 16 donoszą, że wiadomości otrzymane z Wiednia, wielkie sprawiły zamieszanie w dywanie. Wieści wojenne szczególnie rząd zatrzwożyły.

W świecie finansowym strach niesłychany. Złoto i srebro poszło w górę.

Obiega pogłoska, iż Omer-pasza został odwołany z Bagdadu. Porta trwa ciągle w swym postanowieniu nie przyjmowania deputacji włoskiej.

Jenicy z Dzeddah przybyli. Osadzono ich tymczasowo w więzieniu, nim się zbierze trybunał, który ma ich sądzić.

Małżeństwo Osmiana - paszy zostało zerwane. Sultanka, wdowa po Ghalibie-paszy, zaślubia Murri-Beya, wybranego przez sultana.

Londyn 23 marca. Po mowie p. Wilson przeciwko billowi rządowemu, p. Bulwer Lytton zabrał głos w jego obronie. Utrzymywał on, że prawo przez rząd podane, miało na celu interes klasy średniej nie zaś robotniczej. Ci, co życzą sobie radykalniejszego billu, powinni sami wziąć inicjatywę i przedstawić takowy.

Pan Byng broniąc poprawki lorda Russel, dał nam poznać, iż panuje rozdwojenie zdań w stronnictwie liberalnem.

P. Crossley oświadczył, iż nie będzie głosował za billem, w którym klasa robotników wyłączona jest od udziału w wyborach.

P. Sydney Herbert, który bronił poprawki, wyzwał rząd aby swój bill cofnął, a przedstawił inny więcej zgodny z życzeniami, wyrażonemi przez p. Henley.

Po mowie mianej przez jenerałnego adwokata, który oskarżał lorda Russel o koalicję z p. Bright, rozprawy dalsze zostały odłożone na wniosek p. Milnera Gibson. (*Le Nord.*)

Turyń 22 marca. Broszurka ogłoszona we Florencji p. t. *Toskanja i Austria*, ogromnie sprawiła wrażenie. Jest to bowiem manifestacja na korzyść polityki sardyńskiej. Wyrażono tam zupełną ufność w królu Wiktorze Emmanuelu i cesarzu Napoleonie, który przywróciwszy powagę Francji w radzie mocarstw europejskich, pra-

gnie użyć tej powagi w obronie cywilizacji i sprawiedliwości. (*Ind. Belge.*)

Londyn 22 marca. Powrotu rodzin J. Król. Mości oczekują już w przyszły wtorek z Osborne. Powrót ten widocznie przyspiesza krytyczne położenie ministrów.

— Przez śmierć Carla of Devon weszła sobota, Izba wyższa utraciła jednego z najstarszych swych członków. Zmarły Wiliam Courtenay, Carl of Devon urodził się w r. 1777, zasiadał od r. 1801 do 1826 w Izbie niższej i urzędował potem lat 19 w charakterze drugiego sekretarza parlamentu, za co w r. 1835 (?) powołany do Izby wyższej po śmierci swego ojca, otrzymał podziękowanie na wniosek lorda Melbourne. Po nim w tytule i dziedzictwie następuje jego syn najstarszy, dotychczas wice-hrabia Courtenay, sekretarz Towarzystwa dobroczynności.

— Do licznych petycji przeciwko billowi reformy, które codziennie nadechodzą, przylączy się i olbrzymia petycja Manchesterczyków. Rozpoczęta przed 4m. dniami, liczy już 53,000 podpisów, składa się z 488 arkuszy i liczy 900 stóp na długość, położysz arkusz pod arkuszem.

— W imieniu wygnańców neapolitańskich ogłaszają dziś pp. Luigi Settembrini, Giuseppe Riva, Vincenzo Cuzzocrea, Achille Argentino, Silvio Sparenta i Giuseppe Pace, adres do angielskiego narodu.

Według najnowszych wiadomości, znowu pewna część tych wygnańców przybyła z Corku do Londynu. Temi dniami oczekują także Roeria. (*Neue Pr. Zeitung.*)

Wiedeń 20 marca. Trochę lepszy od kilku dni stan giełdy paryskiej oddział też i na naszą, chociaż niepodobna sobie zdać sprawy z tego polepszenia, widocznie jednak atmosfera polityczna zlagodniała. Jeżeli już zawiązały się negocjacje, to one są dopiero w pierwszym perjoście swego rozwoju, dla tego niepodobna żadnego stanowczego wyprowadzić wniosku. Obawy i nadzieje są te same, jakie były przed trzema dniami. Co do wiadomości podanej nam przez zagraniczne dzienniki o mającym zebrać się w Londynie kongresie, celem uregulowania kwestji włoskiej. Powszechnem jest przekonanie, że gabinet usiłują się porozumieć co do zasad wyjaśniających, jakie rząd wywodzi lord Cowley, zwłaszcza iż z drugiej strony rzeczy uważając, pretensje Francji doznać muszą pewnych modyfikacji.

W każdym razie od pewnego czasu wielka czynność panuje w świecie dyplomatycznym. Prawie codziennie mają miejsce konferencje między Buol i reprezentantami Anglii, Francji i Pruss. Decyzje rozchodzą się na wszystkie strony, i tak, o negdaj trzech na raz wyprawiono kurjerów, do Paryża, Londynu i Rzymu, a wczoraj do Berlina.

Wszystkie ministerja mają udział w tym wielkim ruchu, a w tych dniach częste odbywały się narady ministerjalne pod prezydencją samego Cesarza.

trudno dać było. Opowiadano na wsi, że dziwnym wypadkiem Podkomorzanka od lat dwudziestu zaślubiona potajemnie komuś, a gwałtownie oddzielona od męża, znalazła go i przyznała zarazem swe dawne śluby i Adela za córkę. Mówiono razem że mąż Podkomorzanki przeszedł dziwne losy koleje, był aktorem, mnichem, wędrował po wschodzie i przypadkiem dostał się do Kaniowiec nie wiedząc o pobycie swjej żony.

Znając skłonność sąsiadów do tworzenia historii nie bywałych, pan Joachim ruszył na nią ramionami zrazu, ale gdy coraz dobitniej głosić o tem poczęto, zdjęła go w końcu ciękawość dowiedzenia się o ile to prawdą było, napisał więc do Szambelana z zapytaniem, a ten mu przez posłańca w następujący odpowiedział sposób.

VI.

Wielce szanowny panie Joachimie Dobrodzieju!

„Na list jego z dnia 10 *praesentis*, spieszę odpowiedzieć kochanemu sąsiadowi, że i do wiary niepodobne rzeczy czasem się na świecie przytrafiają. — Prawdą jest że Jmć panna

Podkomorzanka któraśmy wszyscy mieli za osobę niezamężną, okazała się i zeznała sama poślubioną oddawna nieznanemu człowiekowi, który jak *Deus ex machina* w Kaniowcach się zjawił, a dziś rewendykuję tytuł małżonka i dostojność ojca panny Adeli. Ten to jest dziki nasz nieznanomy dziedzic dworku pod krzakiem wirginji, który nas swą mizantropją i fiziognomją obłąkana przestraszał. — Dziś on znacznie przychylniejszym się stawszy, stawia śmiało czoło ludziom i opowiada o swych podróżach po wschodzie i różnych na lądzie i morzu przygodach.

Jak sam łatwo pojmiesz, całe miasteczko nasze tym wypadkiem wzruszone, o niczem nie mówi jeno o nowem stadle, które po latach dwudziestu na resztki życia się zeszło, gdy oboje w oczekiwaniach tej szczęśliwej godziny, postarzeli i posiwieli.

Po kilkakroć miałem szczęście spotkać się z dawną naszą Podkomorzanką, a dziś panią Poroniecką i ciekawym jej małżonkiem, już to w ich domu, już w innych naszej uliczki, i nie mogę pojąć co tak gwałtowne przywiązanie do tego człowieka obudzić mogło; jest bowiem dziwak, dość opryskliwy i deklamator nieznośny.

Zrazu głucha wieść tylko szerzyła się u nas o niepodobnem do wiary małżeństwie, aleśmy wreszcie jawnie i oczewiście przekonani zostali, iż to nie było baśnią, gdy po mszy Świętej na ich intencje mianej, małżonkowie pod jednym dachem wspólnie wieść życie poczęli.

Referendarz na jakiś czas wyjechał do Warszawy, a panna Petronella nam została; Małutkiewicz nie potrafił się nawet wydziwić temu co nas tu wszystkich w najwyższy sposób zdumiało, Oktaw Jeszcze bawi, ale wkrótce napowrót do uniwersytetu się wybiera, a tymczasem studjuje serce ludzkie w dworku W. pani Poronieckiej...

Niewiem czy panu dobrodziejowi wiadomo jest, że panna Adela wzięła się do wychowania znanę tu ze swjej piękności dziewczynę Anny córki stolarza Prokopa; i pracuje nad nią wielce, poświęcając jej czas swój wspaniały. Dzieło zaiste chwalebne, ale jak się powiedzie trudno zgadnąć? To pewna, że już skutki wpływu Jm. Panny Adeli widoczne są na dziewczynie, która posmutniała, pobałdła i śpiewać przestała.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Zapewniają, że rozbiegano tam wiele ważnych spraw dotyczących interesów wewnętrznych, które ciągle na stopie tymczasowości zostają. Dla tego postanowiono raz stanowczo je uregulować. Dalby Bóg aby nasze nadzieje tak długo zawadzone, urzeczywistniły się w końcu, w sposób zgodny ze stanowiskiem Austrii i z wymaganiami czasu. Dziś więcej jak kiedykolwiek obowiązkiem jest Austrii usprawiedliwić oczekiwania Niemiec i Europy całej, gdyż sympatie Niemiec z którymi niedawno wystąpiono, solidarne są z zasadami postępu ludzkości i tolerancji.

Donoszą z Medjolanu, że pomimo niesłychanej baczności rozwiniętej na granicy, i wielkich trudności w otrzymaniu paszportu, wielu młodych ludzi przez Szwajcarię wymyka się do Piemontu i zaciąga do wojska. (In. Bel.)

F. R. A. N. C. J. A.

Paryż 22 marca. Wiadomo już czytelnikom, iż *Monitor* zapowiedział zebranie się kongressu europejskiego, celem uregulowania kwestji włoskiej. Dotąd tylko pięć wielkich mocarstw ma mieć w nim udział; rzeczą idzie o Piemont, czy przypuszczony, czy też wyłączony od tych narad będzie. Ci, co są za przyjęciem go do kongressu, podają argumenta, że w roku 1856 Piemont wystąpił z inicjatywą co do kwestji włoskiej, winien więc przez nabytą tym sposobem prawo, wziąć udział w kongressie na którym ta sama kwestja ma być ostatecznie rozwiązana. Obstawiający zaś za wyłączeniem, rozumują w ten sposób: Na kongressie w r. 1856 Piemont miał udział, gdyż należał do wojny, teraz zaś idzie o załatwienie kwestji, w której Piemont taką przybrał postawę, iż zbyt interesowanym byłby sędzią. Zresztą jest wielce możliwą rzeczą, iż Austrija pod tym warunkiem przyzwoli na kongres, jeśli od niego będzie wyłączona Sycylia. Tymczasem zaś oczekujemy cierpliwie nagłówny fakt jakim jest zebranie się pełnomocników pierwszorzędných mocarstw. Szczegóły ułożą się w przedwstępnych negocjacjach.

Jakżeśmy nieraz o tem wspominali, kongres odbyć się tylko może w mieście zupełnie neutralnem, jakim jest Bruksela, Frankfurt, Genewa i t. p., lecz i ta podrzędna kwestja jeszcze nie została rozstrzygnięta. Prawdopodobna jest rzeczą, iż według przyjętego zwyczaju, każde mocarstwo reprezentowane będzie przez dwóch pełnomocników, pierwszo i drugorzędnego. Nim naznaczy się termin zebrania ich, muszą pierw być określone zasady negocjacji i główne punkta, do których się mają odnosić. W tych zaś kwestjach delikatnych nie jeszcze nie postanowiono. Gabinet wiedeński dopóty nie chce zgodzić się na kongres, dopóki ściśle i jasno nie zostaną określone jego granice i podstawy na których się ma wspierać.

Rozchodziła się dziś pogłoska o śmierci króla neapolitańskiego, lecz żadnej nie odebraliśmy depeszy, któraby tę wiadomość stwierdzała.

Sądzą, że przed ukończeniem przygotowanych negocjacji kongressowych, odbędzie się pierw konferencja co do kwestji prowincji Nadunajskich każdyby chciał żeby ją jak najprędzej załatwiono. Hrabia Walewski przed kilku dniami nader długą miał naradę z panem Mussurus, który rozwijał wszystkie zarzuty jakie mu Porta przeciwko prawności podwójnego wyboru pułkownika Kuzy robiła. Francuzki minister spraw zagranicznych napróżno usiłował okazać panu Mussurus, jak daleko trafniejby sobie Porta postąpiła, gdyby nie chciała się narażać na niechęć ludności, występując przeciwko jej interesom i życzeniom. Wszystko więc spodziewać się każe w tym względzie, że konferencja rzecz do ostatecznych krańców będą zmuszone doprowadzić, i że dwa posiedzenia nie będą tu dostateczne. (Le Nord.)

Nadeszła do Paryża wiadomość o położeniu francuzkiego ekspedycyjnego korpusu w Kochinchinie, są wcale niezaspakajające. Żołnierze muszą walczyć z rozmaitemi chorobami, a na przedmiotach właściwych do ich leczenia, zupełnie zbywa. Aż do 1go stycznia r. b. na 1000 żołnierzy, umarło 110. Spodziewają się, że dotąd dopłynęła już korweta *Du Chayla* obładowana płótnem, materacami, lekarstwami i t. d. Tymczasem krew chrześcijan w Kochinchinie leje się strumieniem, a misjonarzy ścigają jak dzikie zwierzęta. Admirał francuzki Rigault de Genouilly, nie może nie przedsięwziąć, bo mu brak wojska. (Neue Pr. Ztg.)

N I E M C Y.

Frankfurt 22 marca. Według pewnych wiadomości, rząd W. X. Badenkiego wydał niedawno okólnik do rządów związkowych, w którym na-

głaco wskazuje potrzebę silniejszej obrony południowo-zachodniej strony Niemiec. Obecność J. K. W. W. Xiecia w Berlinie, łączy się niezawodnie z tą okolicznością. (N. P. Z.)

P R U S S Y.

Berlin 24 marca. Z Londynu nam donoszą, że wieść jakoby zamierzony wyjazd J. K. W. W. Xiecia do Berlina, odbył się w kwietniu lub maju, zupełnie jest bezzasadna; za to bardzo prawdopodobnie, że w czasie właściwym J. K. W. W. Xiestwo Fryderykowie Wilhelmiowie odwiedzą królewską rodzinę w Londynie. (Neue Preussische Zeitung.)

S E R B I A.

Belgrad 16 marca. Krótki a wezwłowy sposób przyjęcia powinszowań posłów zagranicznych w dniu urodzin przez xiecia Miłosza, jest przedmiotem ogólnej w mieście rozmowy. Nie dał im bowiem przyjść do słowa, tak, że po minutowym posłuchaniu, panowie ci oddalić się widzieli zmuszeni. Wszelako stary Miłosz nie miał zamiaru obrażenia ich, i skoro tylko się dowiedział iż czują się dotknięci, natychmiast wysłał do nich swoje go pierwszego ministra, w towarzystwie chwilowo tu bawiącego serbskiego komisarza państw nadbrzeżnych Duńajskich, i kazał prosić o darowanie winy, z oświadczeniem, iż nie był zupełnie zdrowym. Ponieważ xieciu Miłoszowi w ogóle obecność obcych konsulów w Serbji jest niezbyt miła, i często się z tem wygadał, że oni właśnie rodzą te liczne stronnictwa, przeto znalezienie się jego w tym razie, chciano też za dowód nienawiści ku reprezentantom państw zagranicznych postawić. Możemy jednak zapewnić, że to błędne mniemanie. (Neue Pres. Ztg.)

W Ł O C H Y.

Turyń 18 marca. Bank narodowy zakazał przewozu monety brzęczącej i papierów z banku turyńskiego do Alexandrii. Podobne środki ostrożności zarządzono już w banku pomocniczym w Vercelli. Skutkiem tego na przyszłość bank turyński będzie tylko bankiem pomocniczym. (N. P. Z.)

Turyń 20 marca. Wczoraj patrol austriacki, składający się z 8 ludzi pod dowództwem sierżanta, przekroczył granicę pod Limodo. Stało się to, jak zapewniał później sierżant, skutkiem pomyłki i patrol wrócił przez Gravellona na terytorjum lombardzkie.

Po odebraniu wiadomości o tem zgwałceniu swojego terytorjum, rząd sardyński wniósł bezwzględnie protestację, która została oddana hrab. Brassier de Saint Simon, posłowi pruskiemu, który od ustania w r. 1857, w marcu stosunków dyplomatycznych pomiędzy Austrią a Piemontem, podjął się pilnowania w Turynie interesów austriackich. Pomimo zapewnien ze strony austriackiej, dziwnem się jednak wydaje to przekroczenie granicy, którą stanowi rzeka.

Można z tego wypadku przekonać się o różnicy w postawie obu państw. Podczas kiedy Austrija trzyma swoje wojska na granicy, Sardynja ulokowała swoje po miastach w pewnej odległości od granicy. Gdyby te ostatnie spotkały były Austriaków, mogłaby z tego niezawodnie wyniknąć walka.

Zapewniają, że minister spraw zagranicznych posłał depeszę margrabiemu d'Azeglio, posłowi sardyńskiemu w Londynie, w której zamieszczona jest odpowiedź na depeszę hr. Buol do hr. Apponyi. Minister piemoncki zbija dowody ministra austriackiego, dowodząc, że przez rozszerzenie wpływu austriackiego we Włoszech, Sardynja znajduje się pod ciągłym zagrożeniem.

Z Florencji piszą, że partja liberalna wydała tamże broszurkę polityczną, której treść najzupełniej jest zgodną z polityką sardyńską. Tymczasem mnóstwo młodzieży tokańskiej zaciąga się pod chorągwie sardyńskie. Utworzyła się także we Florencji suskrypcja, celem ofiarowania medalu p. Vicenzo Savagnoli, autorowi broszurki o niepodległości Włoch.

W Parmie wystawiono na widok publiczny portret hr. Cavour z krótką biografią. Pokup na ten portret był niesłychany, a zysk z niego właściciel, p. Mistrali, ofiarował na wychodźców parmeńskich, udających się do wojska sardyńskiego. Rząd nie robił opozycji tym demonstracjom.

W Turynie oczekują z niecierpliwością na przybycie margrabięgo Poerio, którego zdrowie nie znajduje się w stanie zadowalającym. (I. B.)

Literatura Perjodyczna.

W *Gazecie Warszawskiej* pod znacznikiem 3, autor artykułu zwraca uwagę piszących a szcze-

gólniej dramaturgów, na nową formę pisania prac dramatycznych, jaką wynalazł nasz powieściopisarz J. Korzeniowski. Nowy ten sposób zależy na opowiadaniu w dialogach komedji, jak widzieliśmy tego przykład w komedji *Druga żona* i w opowiadany dramacie p. t.: *Ofiara i Sumienie*. Autor wspomnianego artykułu dziwi się że ta forma dotąd nie znalazła naśladowców, że wyjąwszy dwóch czy trzech prac w podobnym rodzaju napisanych przez innych autorów, żadnych więcej innych nie mamy.

Kurier donosi, że jutro będzie przedstawiony amatorski teatr, w tutejszym Teatrze Rozmaitości, pod głównym kierunkiem jednej z opiekunek zakładu Felicjanek, a mianowicie J. W. hr. Elfridy Zamoyskiej. Teatr ten będzie dany na korzyść zakładu Felicjanek, i składać się będzie z jednej sztuki w języku polskim trzy-aktowej p. t.: „Zapóźno“ i drugiej francuzkiej p. t.: „Szał zielony.“ — Pierwsza próba wykonać się mającego Oratorium Mendelssohna Bartholdi, p. n. „Paulus“, odbędzie się dziś, o godzinie 7ej wieczorem, w pałacu J. W. W. hr. Augustostwa Potockich na Krakowskim-Przedmieściu.

DONIESIENIA.

DON HANDLOWO-KOMISSOWY

NASION, PRODUKTÓW I NARZĘDZI ROLNICZYCH

Otrzymał świeży transport nasion roślin pastewnych, warzywnych, DRZEW i krzewów leśnych. Tamże dostać można OWSA Berwik, OWSA i ŻYTA OLBRZYMIĘGO. Poleca się również nasienie BURAKÓW CUKROWYCH Quedlinburskich i Szlaskich.

A. Rodkiewicz
ulica Krakowskie-Przedmieście Nr 391 obok kościoła PP. Wizytek.
(Ner 89.—2.)

PARO- PŁYWY

„PŁOCK i WŁOCŁAWEK“
odpływają codziennie wyjąwszy w Niedzielę, z Warszawy do Nieszawy o godzinie 6ej z rana.

Paroptywy

„NAREW i PILICA“

począwszy od d. 2go kwietnia r. b. odpływać będą codziennie wyjąwszy w Niedzielę, z Warszawy do Nowej-Alexandrii, o godzinie 4ej z rana.
(Ner 97.—2.)

GUANO

PRAWDZIWE PERUWIAŃSKIE

sprowadzone wprost od pp. Gibbs et Sons w Londynie, sprzedaje bądź za gotowiznę, bądź na kredyt przez bank Polski udzielany, dom handlowy S. A. Fraenkel przy ulicy Bielańskiej Nr 602.
(Ner 82.—3.)

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Chwalibóg Mieczysław ob. z Węchodłowa nr 585. — Chobrzyński Seweryn ob. z Lubli nr 584. — Gólu-chowski Walenty ob. z Komorowa nr 476. — Łuszczewski Wiktor ob. z Rzeczkowa nr 556. — Orzechowski Franciszek ob. z Jasionki nr 556. — Strzałkowski Kacper oby. z Soczewki nr 584. — Chabou Piotr kupiec z Paryża nr 450. — Opacki Leon rotmistrz huzarów z Berlina nr 375.

WYJECHALI Z WARSZAWY.

Łempicki Karol sędzia pokoju do Kuć. — Ostrorog Zygmunt ob. do Gaworza. — Pretwicz Adam oby. do Rawy. — Radziwiłłowa Olimpia xieźna do gubernji Kijowskiej. — Zamojski Józef hrabia do gubernji Grodzieńskiej. — Braun Edward dyrektor muzyki do Dreżna. — Mycielska Ludwika hrabina do Poznania. — Szczepanowski Stanisław gitarzysta do Częstochowy. — Żarski Gabrijel ob. do Kalisza.

TEATR WIELKI. Jutro: *Małżeństwo przy la-*

tarniach. — *Lucja z Lamermooru* 1szy i 2gi akt.

CYRK HINNE

Dziś Wielkie Przedstawienie

w Ujeźdźalni przy ulicy Królewskiej.

PERSPEPTYWY TEATRALNE wynajmuje optyk Pik, ulica Miodowa Nr 479.